

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
 לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה
 וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה,
 אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיזי אייזנברג

ארבע קושיות

הרב משה פלר

כך במשך הזמן הוא ואשתו הלכו והתקרבו לתורה ולמצוות, אך ההתקדמות הגדולה הייתה אחרי שהוא נפגש אישית עם הרבי. הוא נסע לניו יורק, השתתף בהתוועדות של הרבי וגם זכה להיכנס ליחידות במהלכה שוחח עמו הרבי גם בתחום ההתמחות שלו - בנושאי מתמטיקה, וסיפר לו על תקופת לימודיו באוניברסיטה בברלין. הוא התרשם מאוד מהרבי ומהידע המתמטי שלו ויצא מאותה פגישה בהתפעלות גדולה. מאז חלה אצלו התקדמות משמעותית בשמירת המצוות והוא אף התקרב מאוד לרבי - הוא היה נוסע לבקר בחצר הרבי ומשתתף בהתוועדויות.

בשלב מסוים הוא עבר עם משפחתו ממינסוטה, בעקבות מינוי שקיבל באוניברסיטת קולומביה היוקרתית, אך באותו שלב הם כבר ניהלו אורח חיים דתי מלא, ונודע לי אחר כך שבינם בקמפוס אוניברסיטת קולומביה שימש מעין בית חב"ד, מרכז להפצת יהדות בין הסטודנטים שם. כל זה קרה בזכות אותה הוראה של הרבי לאשתי ביחידות הראשונה שלנו אחרי החתונה ולקראת יציאתנו לשליחות, שתשתדל למצוא דרך להתערות במחלקה למתמטיקה באוניברסיטת מינסוטה.

בשנת תשל"א (1971), ייסדנו, אשתי ואני, ביחד עם הרב מאניס פרידמן את 'בית חנה', תכנית שבמסגרתה יוכלו בנות מרקע לא דתי ללמוד על יהדותן. בשנה הראשונה השתתפו אחת עשרה בנות, בשנה השנייה השתתפו ארבעים ושבע, בשלישית מאה ועשר, וכך זה הלך וגדל משנה לשנה. מי היה מאמין שהגרעין הראשוני ל'בית חנה' - שצמח והיה למעוז של תורה עבור נשים מרחבי העולם כולו - ייזרע, מבין כל המקומות בעולם, דווקא במקום הכי לא צפוי - מינסוטה.

כעבור כמה שנים אחרי שהתחלנו עם 'בית חנה', שפעל במתכונת של תכניות עונתיות, נוסד בשכונת קראון הייטס שבברוקלין, בסמוך למרכז חב"ד העולמי,

דכיתי לשמש שליח של הרבי ל'ערי התאומים' של מינסוטה, מיניאפוליס - ס' פול, זה למעלה מחמישים שנה. יצאנו בשליחות הרבי למינסוטה כחודש אחרי החתונה בשנת תשכ"ב (1962). לקראת היציאה לשליחות נכנסנו יחד לרבי ליחידות, ובין היתר אמר אז הרבי לאשתי, שהספיקה להוציא תואר במתמטיקה עוד לפני החתונה, כי עליה להשתדל להיות מעורבת בפקולטה למתמטיקה באוניברסיטת מינסוטה, ולנצל את הידע המתמטי שלה כדי להפיץ שם יהדות.

אחרי שהגענו למינסוטה אשתי אכן פנתה לפקולטה למתמטיקה באוניברסיטה המקומית. היא פגשה שם את פרופסור יהודי בשם פול רוזנבלום, מומחה בעל שם עולמי בתחום המתמטיקה, והיא החלה לעבוד אצלו כעמיתת מחקר. כך נוצר בינינו קשר והחלה ההשפעה גם בתחום היהדות. ילדיו השתתפו במחנה קיץ שהפעלנו, בהמשך הבאתי לו זוג תפילין, ואחר כך גם הכשרנו את המטבח בביתם.

«

שעבר על פניי ונכנס לחדרו, הגיע אלי המזכיר והודיע לי שנקראתי להיכנס לחדרו של הרבי.

הרבי עדיין היה עטוף בטליתו, וכאשר ראה אותי, פנה אלי במבט רציני והבהיר, "מה שאמרתי אמש במכון חנה לא נאמר כבדיחה. כולם שם התייחסו לכך כאל בדיחה, אבל אני לא התכוונתי בצחוק".

והרבי המשיך והסביר: "ילד לא מבין טקסים וסמליות. ילד חושב לעצמו, 'עברנו כבר את כל זה בשנה שעברה! בשביל מה אנחנו חוזרים על זה שוב?' זו למעשה השאלה שהילד שואל את עצמו בלב. ולכן, על האבא להעביר לענות לילד גם על השאלה הזו, ולהעביר לו את המסר שזה לא כמו בשנה שעברה - זה משהו חדש. זה לחוות שוב מחדש את מה שקרה בשנה שעברה. האם אתה מבין זאת?"

לא הגבתי, ולכן הרבי חזר על דבריו שנית.

אחר כך אמרתי, "אני מבין. הרבי מתכוון להסבר החסידי למאמר חז"ל ש'בכל דור ודור, ובכל יום ויום, חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים'. אנחנו אמורים כל הזמן לחוות מחדש את יציאת מצרים, ולחוש בכל פעם כאילו זוהי חוויה חדשה".

הרבי הנהן בראשו, "כן. זהו מה שהתכוונתי". אחר כך הורה לי הרבי, "כאשר תחזור למכון חנה, מסור להן את הרעיון הזה, ואמור להן שלא התכוונתי להתבדח".

כמובן, אמרתי לרבי שכך אעשה; אולם, מאחר שאני גם אופורטוניסט בטבעי, ומאחר שבחג הראשון של פסח חל יום הולדתי ואני הייתי במקום הנכון בזמן הנכון, החלטתי לנצל את ההזדמנות הזו בה אני מדבר אל הרבי ביחידות ואמרתי לו, "היום הוא יום הולדתי. היה לי 'יציאת מצרים פרטית' 'כחצות הלילה' אחרי ליל הסדר הראשון". אבי ע"ה לקח את אמי לבית הרפואה באמצע הסדר, ואני נולדתי בסביבות חצות.

בתגובה לדבריי צחק הרבי ואמר, "זהו אותו מסר. בכל פעם שאתה מציין עוד יום הולדת, זהו אותו רעיון. כל יום הולדת צריך להיות חוויה חדשה לגמרי".

אחר כך הרבי הרעיף עלי שפע של ברכות.

הרב משה פלר משמש זה יותר חמישים שנה כשליח חב"ד במינסוטה. הרב פלר רואיין בשנים תשס"ו ותש"ע.

סמינר לבנות בשם 'מכון חנה', שפעל במתכונת של שנת לימודים מלאה. מאחר שבנות רבות מבין תלמידות 'מכון חנה' היו בוגרות 'בית חנה' שלנו במינסוטה, ואשתי ואנוכי שימשנו כדמויות אב ואם עבור הבנות הללו, הוזמנו להוביל שם את ליל הסדר בחג הפסח. נענינו להזמנה, והחל משנת תשל"ד (1974) היינו עורכים שם את הסדר בכל שנה.

באותן השנים, נהג הרבי לערוך סבב של ביקורים במוסדות חינוך שונים ברחבי השכונה, בטרם פנה לביתו לערוך את הסדר הפרטי שלו. במהלך ביקורו של הרבי ב'מכון חנה' בשנת תשל"ח (1978), התרחש המאורע הבא:

הרבי נכנס וסקר את המקום כולו. הוא עבר ובחן את חדרי הכיתות, עלה לפנימייה, ואפילו נכנס למטבח. למעלה ממאה נשים, ובכללן תלמידות, מורות וסייעות, עקבו אחר כל תנועה של הרבי. לקראת סיום הסיור פנה הרבי לרב גרונר, מזכירו, וביקש לברר, "מי שואל כאן את ארבע הקושיות?"

"בנו של פלר", השיב הרב גרונר, כשהוא מתכוון לבני מענדל, שהיה אז ילד בן תשע.

הרבי החל בדיוק לטפס בגרם המדרגות העולות מחדר האוכל השוכן בקומת המרתף, שבו נערך הסדר; הוא הביט מעבר למעקה אל מענדל ושאל אותו ביידיש, "אתה יודע את ארבע הקושיות? אתה יודע אותן בעל פה?"

בני, שהיה ילד טוב וחסידי, נאלם דום! הוא היה המום מכך שהרבי מדבר אליו, והוא לא ידע איך להגיב.

הרבי חזר שנית ושאל אותו, הפעם באנגלית: "האם אתה יודע את ארבע הקושיות? האם אתה יודע אותן בעל פה?"

הפעם מענדל הנהן בראשו לחיוב, והרבי חיך והצביע עלי, "אך, האם הוא יודע את התשובות?"

כולם צחקו. זה היה רגע יפה.

היה לנו ליל סדר מקסים. השעה הייתה כבר בסביבות ארבע לפנות בוקר כאשר הגעתי למיטה, ולכן למחרת בבוקר לא הספקתי להגיע למניין התפילה עם הרבי. באתי לבית הכנסת ב-770 מאוחר יותר, וכאשר הגעתי הרבי בדיוק עלה מבית הכנסת חזרה לחדרו. אחרי

ההקדשות שלכם

מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים

ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל

כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018

784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213

© כל הזכויות שמורות 2015